

Фото: k.img.com.ua

Християнство домінує на теренах України

КИЇВ – Розподіл релігійних організацій за віросповідними напрямками свідчить про переважаючу чисельність в Україні представників християнських деномінацій.

Такі дані наведені в [Інформаційному звіті](#) Міністерства культури України «Про стан і тенденції розвитку релігійної ситуації та державно-конфесійних відносин в Україні», повідомляє [Інститут релігійної свободи](#).

Православні, протестантські та католицькі релігійні організації складають близько 94 % релігійної мережі держави.

Дослідження свідчить, що **зростання кількості церковно-релігійних інституцій** за останні 4 роки набуло усталеного характеру, перебуває у межах до 2 % та демонструє тенденцію до зменшення.

Так, у 2012 році мережа релігійних організацій, порівняно з попереднім роком зросла на 1,4 %. Тоді як у 2011 році цей показник становив 1,8 %, у 2010 – 1,9 %, у 2009 – 2 %, у 2008 – 1,8 %.

За конфесійною ознакою розподіл релігійних організацій свідчить про домінування в Україні **православ'я**, до складу якого на початок 2013 року входить **19107** релігійних організацій, проти 17071 у 2009 році. Як і чотири роки тому, кількість православних громад становить

51,6 %

від загальної кількості релігійних осередків віруючих країни.

Протестантизм в Україні на початок 2013 року налічує **10613** релігійних організацій, що складає **28,7 %** від всієї релігійної мережі держави. На початок 2009 року кількість релігійних організацій протестантських церков становила 9595 одиниць або 27,8 %. Відтак, за останні 4 роки простежується тенденція до збільшення питомої ваги протестантів в загальнодержавній складовій (приріст на 1 %).

Представники **католицького** віросповідання України об'єднуються в двох юрисдикціях – Українська греко-католицька церква та Римо-католицька церква в Україні. Їх інституційна мережа на 1 січня 2013 року представлена

5029

осередками, що становить

13,6 %

від загальної кількості релігійних організацій держави, проти 4477 одиниць або 13,0 % на початок 2009 року. За останні 4 роки спостерігається тенденція до незначного збільшення питомої ваги католиків в загальнодержавній складовій (з 13,0 до 13,6 %).

Інституційна мережа релігійних організацій, створена впродовж останніх років, зберігає на території України сталу конфігурацію, яка відповідає релігійним потребам віруючих. При цьому спостерігається стабільний щорічний приріст релігійних осередків.

Результати моніторингу, наведені в Інформаційному звіті [Мінкультури](#), дозволяють стверджувати, що на сьогодні в Україні утворено достатню для задоволення релігійних потреб віруючих мережу релігійних організацій. Динаміка її зростання свідчить про вичерпність екстенсивного розвитку релігійного середовища.

Випереджаючими темпами, порівняно з традиційними церквами, зростає кількість протестантських та неорелігійних організацій. Водночас, зберігається історично притаманне домінування в Україні православ'я.

Інформаційний звіт окремо характеризує **стан дотримання законодавства України щодо релігії та церкви**

Впродовж 2012 року було зафіксовано 25 випадків порушення законодавства в галузі свободи совісті та діяльності релігійних організацій. Для порівняння, у 2011 році таких випадків було зафіксовано 2, у 2010 році – 14, у 2009 році – 19.

Із зазначених випадків 4 були зафіксовані як порушення статті 21 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» та стосувались проведення публічних богослужінь без офіційного дозволу місцевих органів влади. Як повідомляв ІРС, [зазначені положення Закону суперечать статті 39 Конституції України](#), але часто неправомірно застосовуються органами місцевого самоврядування для обмеження права віруючих на публічні мирні зібрання.

За даними Мінкультури, стан дотримання законодавства про свободу совісті та релігійні організації характеризує і такий чинник як **наявність конфліктів («гарячих точок»)**. Причиною для їх виникнення, а часто і затяжного протистояння, стає невирішеність ряду проблем. Найактуальнішими серед них є протистояння на ґрунті майнових та земельних питань, а також конфліктні ситуації, пов'язані з реєстрацією органами державної виконавчої влади статутів (положень) релігійних організацій.

Часто виникають проблеми у відносинах між релігійними громадами та органами виконавчої влади і місцевого самоврядування, що пов'язані із наданням у власність чи користування релігійним громадам культових будівель та землі з комунальної чи державної власності.

Також досить гострими постають проблеми, пов'язані із наслідками зміни конфесійної приналежності (юридичного підпорядкування) релігійними громадами. Зокрема, питання подальшого володіння (користування) частинами розділених громад колись спільних культових споруд та іншого майна.

Впродовж 2012 року **в судовому порядку** розглядалось 6 цивільних справ за скаргами релігійних організацій щодо майнових питань.

В Європейському Суді з прав людини продовжується розгляд справи щодо повернення у власність релігійній громаді УГКЦ храму в с. Коршів Коломийського району Івано-Франківської області.

Нагадаємо, що протягом минулого року [кількість релігійних організацій зросла в усіх областях України](#) і сягнула 37 тисяч. [Рівень забезпеченості релігійних організацій приміщеннями для богослужінь](#) становить 64,3%.

Інститут релігійної свободи, Київ
www.irs.in.ua